

Opatření Zoo Brno proti nákaze ptačí chřipkou

Záchranná stanice pro handicapované živočichy, která je součástí Zoo Brno, nemůže v současné době přijímat zraněné či jinak handicapované ptáky z čeledi vrubozobých, jako jsou labutě či kachny a husy, ani ptáky z dalších čeledí, kteří jsou způsobem života vázáni na vodu. Jedinci by mohli být nakaženi ptačí chřipkou. Stanice bude dále přijímat ostatní ptáky, například pěvce nebo dravce, kteří utrpěli často se vyskytující zranění, jako je popálení elektrickým proudem či pohmoždění po srážce s autem. Při upozornění veřejnosti na výskyt zraněného ptáka rozhodne veterinář zoo přímo na místě, zda jedince odveze do zoo, či zda jej při podezření na chřipku odešle na veterinární fakultu. Další preventivní opatření zoo zatím neprovádí, ale musí být ve střehu. Pokud bychom zjistili, že vodní ptáci nalétávají z volného prostoru na krmná místa v našich výbězích, takže by mohlo dojít ke kontaktu mezi nakaženými jedinci a našimi ptáky, museli bychom své svěřence přesunout do uzavřených ubikací. Stejně bychom se zachovali, kdyby se v tříkilometrovém pásmu kolem zoo vyskytla uvedená nákaza. Opatření by se týkalo jen asi patnácti ptáků sedmi druhů (pštros, nandu, emu, kasuár, husice, labuť, jeřáb), kteří jsou na Mniší hoře umístěni v otevřených výbězích.

Stanice handicapovaných zvířat

Záchranná stanice handicapovaných zvířat v Zoo Brno přijala loni 288 živočichů 61 druhů. Oproti roku 2004 se příjem opět zvýšil, a to jak v počtu kusů, tak v počtu druhů (v roce 2004 jsme přijali 208 zvířat 43 druhů).

Zvýšení lze přičíst rostoucímu povědomí veřejnosti o možnosti umisťovat zraněné či jinak handicapované živočichy jak do naší stanice, tak i do ostatních stanic začleněných do Národní sítě. Také se nám stále více daří snižovat počet zbytečně přijímaných zvířat. Lidé si totiž postupně zvykají nálezy telefonicky konzultovat s pracovníky zoo. Avšak nedaří se zcela odbourat donášení zvířat, která lidskou pomoc nepotřebují, nebo která jim dokonce škodí. Jedná se především o mláďata ptáků, která se učí létat a nejsou ještě schopna uniknout přehnané pozornosti „zachránců“, a také o některá zvířata neodborně a chybně vypuštěná do naší přírody, jako je například želva nádherná. Lidé také stále a zcela zbytečně do naší stanice přinášejí velmi mnoho ježků, kteří nejsou nijak handicapováni.

Občas také do stanice přijímáme exotická zvířata uniklá ze zajetí. Nejčastěji se jedná o různé druhy papoušků a také o fretky; posledním podobným případem byl příjem samice mary stepní. Většinou se pak majitel zatoulaného exota sám dostaví do zoo a zvířata mu po prokázání vlastnictví vrátíme.

Ze zajímavějších či vzácnějších případů roku 2005 bychom mohli jmenovat vlhu pestrou, přijatou s poraněným křídlem, která však i přes veškerou péči na následky zranění uhynula, nebo výra velkého, přijatého taktéž s poraněným křídlem; to jsme museli částečně amputovat, pták pak ve stanici zůstal jako takzvaný trvalý handicap. Přijali jsme také dva ledňáčky říční (první měl komplikovanou frakturu křídla, druhý utrpěl vnitřní zranění patrně po nárazu na překážku), dále pak brkoslava severního, lelka lesního a jezevce lesního, uvězněného v septiku a odchyceného městskou policií. Zraněná samice bobra evropského, kterou pravděpodobně pokousal pes, k našemu údivu po pár dnech strávených ve stanici porodila dvě zdravá mláďata. Odrostlejší bobříky s jejich uzdravenou matkou si po čase odvezli kolegové ze Zoo Chomutov. Nejčastěji přijímanými exempláři bývají ježci, následují je poštolky obecné, rorýsi obecní, kosi černí, drozdi zpěvní, veverky obecné a kuny skalní.

Hlavním smyslem existence stanice je návrat handicapovaného zvířete, které u nás podstoupilo úspěšnou léčbu a rekonvalescenci, zpět do přírody. V roce 2005 jsme v původním místě nálezu vypustili na svobodu 122 zvířat, což je téměř 40% jedinců z 288 přijatých a z 37 zvířat, která se do stanice dostala již předešlého roku. Samozřejmě, že některá zvířata v důsledku velmi špatného zdravotního stavu také uhynula.

Přes zimu zůstávají ve stanici jedinci vyžadující ošetření a nějaký čas na uzdravení a dále především ježci v horším výživném a zdravotním stavu či s nízkou hmotností. Ve stanici zůstávají také trvalé handicapy, kterým jejich zranění i po přeléčení znemožňuje návrat k životu v přírodě. Jsou to především postřelení či jinak traumaticky poznamenaní dravci a sovy, například káně lesní, puštík obecný, výreček malý či výr velký. Na konci roku zůstávalo v naší péči 40 jedinců, tedy zhruba 12% všech zvířat přijatých v roce 2005 i převedených z roku 2004.

I v roce 2005 jsme činnost stanice koordinovali s orgány ochrany přírody, obecními a městskými úřady, s Městskou policií Brno a s dalšími organizacemi – například s brněnským Ptačím centrem, specializovaným na dravce, Zoo Brno úspěšně spolupracuje již několik let. Vyrůstá také význam kontaktů mezi subjekty začleněnými do Národní sítě stanic handicapovaných živočichů, roste i význam spolupráce s ostatními zoo. Důležitá je součinnost s hajnými, obzvláště při manipulaci se zvířaty, jejichž návrat do přírody je komplikovaný: může jít třeba o vypouštění ochočené kuny či jezevce.